

PROTECȚIE ȘI SIGRANȚĂ ÎN FUNCȚIONARE

**GRUPA 443A
OFRIM DRAGOȘ
OFRIM BOGDAN
SĂCĂLEANU DRAGOȘ
CRAINIC DAN**

Administratorii de sistem experimentați caută în permanență breșe în sistemul lor de securitate și modalități de îmbunătățire a acestuia din cauza faptului că există persoane răuvoitoare ce caută să spargă mecanismele de securitate. Dacă mecanismul de securitate nu este modificat, hackerii vor încerca diferite metode de a-l depăși până când una va reuși. Dacă mecanismul de securitate se modifică în timp hackerii vor pierde majoritatea timpului încercând să ajungă în punctul de la precedentă încercare și astfel sistemul rămâne intact.

Nu există imunitate perfectă la atacurile ce privesc sistemele de securitate deoarece tot timpul răufăcătorii găsesc puncte slabe pe care le exploatează. Scopul urmărit este de a menține securitatea sistemului la un nivel cât mai ridicat posibil și informarea imediată asupra atacurilor produse.

Windows NT este un sistem de operare Microsoft dedicat serverelor, fiind proiectat pentru a răspunde pieței în continuă dezvoltare a rețelelor locale. Nivelele de acces la informațiile stocate în server sunt controlate printr-un mecanism ce se bazează pe sistemul de fișiere NT sau NTFS. Modelul de securitate Windows NT și sistemul de operare NTFS permit administratorului de rețea să controleze accesul utilizatorului de la un nivel ca acela al unității de disc, trecând până la nivelul directoarelor și ajungând la nivelul fișierelor individuale dintr-un director.

Fiind un sistem remarcabil de unitar, NTFS are doar unele scăpări minore care pot fi totuși exploatare de hackeri într-o oarecare măsură. Se pot enumera câteva:

- dacă pe un server se creează un director pentru un utilizator, acesta poate folosi instrumente de administrare de sistem pentru a permite accesul la directorul respectiv oricărei persoane care accesează serverul, deoarece utilizatorul este posesorul directorului în cauză; dacă un hacker reușește să intre în server ca utilizator cu drepturi extinse, acesta poate partaja directoarele utilizatorului respectiv cu

oricine și apoi poate ieși din server, păstrând accesul la directorul nou partajat;

- un hacker poate reporni serverul folosind o dischetă MS-DOS și poate accesa unitatea server NT cu un utilitar Microsoft denumit ntfdsos.exe; acesta poate vizualiza apoi întreaga unitate server fără a mai avea nevoie de permisiuni de securitate;
- dacă unui utilizator i se acordă control complet asupra unui director, în locul permisiunilor de citire, scriere, ștergere și creare, utilizatorul primește o permisiune ascunsă denumită File Delete Child. Aceasta nu poate fi eliminată și oferă utilizatorului dreptul de a șterge din director orice fișier care poate fi doar citit. Pentru o implementare Windows NT, capacitatea utilizatorului de a șterge fișiere importante poate fi extrem de periculoasă.

Există mai multe tipuri de atacuri la adresa sistemelor de securitate fiecare având mecanismul specific și metoda de exploatare a vulnerabilității sistemului.

O metodă de atac la adresa securității este calul troian, program sau script ascuns în interiorul unui program autorizat. Multe din aceste programe sunt destinate sistemelor Microsoft și afectează în special programele de gestionare a poștei electronice. Un exemplu de cal troian este programul Love Bug din anul 2000. Acesta se ascundea într-o scrisoare de dragoste și când era deschis se autoexpedia tuturor persoanelor din agenda de adrese, ștergea fișiere de pe disc și descărca un alt program de tip cal troian care prelua parolele din sistem. Love Bug a afectat doar sistemele Microsoft Windows. Programele de tip "cal troian" sunt rar întâlnite la sistemele Linux, un exemplu fiind depistat în pachetul "util-linux-2.9g.tar.gz" pe anumite situri web, iar protecția împotriva acestora este greu de asigurat.

S-au dezvoltat tehnici de verificare a fișierelor descărcate la Red Hat și alte distribuții. Pretty Good Privacy (PGP) oferă criptarea asimetrică a datelor

pentru poșta electronică, chei secrete și criptare simetrică pentru alte tipuri de fișiere. PGP se folosește în special pentru asigurarea destinatarilor că mesajele citite nu au fost interceptate, ci au fost trimise chiar de autor. Suma de control reprezintă un tip de semnătură utilizată pentru validarea fișierelor atunci când acestea sunt transferate prin mijloace nesigure. Suma de control se calculează din valorile binare ale octeților fișierului creând o amprentă a acestuia. La recepționarea fișierului se calculează o nouă amprentă care se verifică cu cea calculată anterior.

O altă metodă de atac a sistemelor Linux este "poarta din spate" care reprezintă un cod adăugat la program ce permite accesul neautorizat la calculatorul gazdă. Poarta din spate se poate depista analizând codul sursă a produsului. Unele sisteme care utilizează programe de gestionare a pachetelor (Red Hat Package Manager și Package Management System din distribuția Debian) dispun de comenzi ce verifică dacă pachetul a fost sau nu modificat și de coduri de eroare ce indică modificările aduse.

O vulnerabilitate a sistemelor Linux o reprezintă fișierele care configurează sistemele "de încredere". Aceste fișiere permit utilizatorilor să intre în sistem fără parolă dacă numele lor și al mașinilor pe care lucrează sunt incluse în fișierele `/etc/hosts.equiv` și `.rhosts` din directoarele proprii ale utilizatorilor. Majoritatea administratorilor dezactivează comenzile pe care se bazează aceste fișiere și le înlocuiesc cu pachetul Secure Shell (SSH).

O altă metodă de atac asupra sistemului Linux este tehnica "spoofing" ce presupune falsificarea identității unui utilizator cunoscut. Falsificarea face ca mesajele pe care le vede un destinatar să apară ca fiind trimise de un utilizator cunoscut și ca datele primite să apară ca provenind de la o mașină de încredere. Acest tip de atac poate fi combătut prin configurarea nucleului Linux pentru verificarea adresei sursei.

Un tip de atac des întâlnit este cel asupra parolelor utilizatorilor. Cei care vor să intre într-un sistem pot încerca să găsească parola unui utilizator și astfel să obțină accesul pe contul respectiv. Acest tip de atac poate fi combătut prin instruirea utilizatorilor de a alege parole greu de găsit și de a le schimba des.

Sistemul Linux folosește un utilitar "cracklib" ce determină gradul de siguranță al unei parole și nu permite utilizatorilor obișnuiți să își aleagă o parolă din dicționarul cracklib, doar superuser-ul având acest drept.

Sistemul Linux are o vulnerabilitate la atacurile fizice. O persoană care dispune de o dischetă de pornire poate reporni sistemul în modul monoutilizator și în acest fel capătă privilegii de root în acel sistem. Pentru securizarea sistemului trebuie modificată configurația implicită prin introducerea unei parole la repornirea sistemului. Pentru ca această parolă să nu fie văzută de intruși trebuie introdusă o parolă la configurația BIOS astfel încât să fie împiedicată pornirea sistemului de pe dischetă sau CD-ROM.

Există atacuri specifice la adresa serverului Windows NT.

Atacul prin "mirosirea" rețelei.

Prin "mirosirea" unei rețele de către un hacker se înțelege interceptarea și copierea pachetelor care parcurg rețeaua, urmărind eventuale informații valoroase incluse în acestea. Una din situațiile ce facilitează "mirosirea" rețelei o reprezintă utilizarea unei versiuni mai vechi a programului Windows NT *LANMAN LAN Manager*. Parolele trimise pe rețea de către acest program sunt în format de text simplu, ducând la interceptarea lor fără un atac direct asupra sistemului și fără un acces ulterior în sistem ca utilizator obișnuit. În versiunile Windows NT 3.51 și ulterioare, parolele sunt trimise în formă criptată, reducându-se riscul decodificării lor.

Pe de altă parte, un hacker poate intercepta orice parolă în clar trimisă de protocoale tradiționale – FTP sau Telnet. Sunt șanse foarte mari ca parola de utilizator FTP să coincidă cu cea de cont NT și astfel acest lucru să faciliteze accesul la rețeaua NT. În această situație este indicată utilizarea sistemelor de protecție FTP.

Atacuri prin refuzul serviciului

Transformarea unui serviciu disponibil de la o stație de lucru sau server într-un serviciu indisponibil este modalitatea cea mai des întâlnită prin care hacker-ii atacă rețeaua. Principalele motive pentru utilizarea acestui tip de atacuri sunt:

- necesitatea reîncărcării sistemului de operare pentru lansarea virusului în cazul instalării de către hacker a unui “cal troian”;
- pentru a da impresia unei simple erori, hackerul dorește să-și acopere numele sau să acopere activitatea unității centrale de procesare cu o cădere aleatoare de sistem.
- Hackerul dorește pur și simplu să provoace căderea serverului.

Se poate întâmpla ca și administratorul de sistem să utilizeze acest tip de atacuri – pentru verificarea imunității sistemului sau atunci când există un proces scăpat de sub control care determină căderea sistemelor utilizatorilor, pune datele în pericol, iar administratorul nu are acces fizic la server.

Vulnerabilitatea Windows la atacurile TCP

Windows NT are un grad ridicat de rezistență la atacuri TCP cum ar fi atacul prin predicția numărului de secvență. Există totuși un atac care este eficient împotriva unui server Windows NT și anume atacul prin deturnarea sesiunii. Acesta se poate efectua împotriva unei rețele Windows NT, dar totodată este mai ușor de întreprins acest atac împotriva unui server Windows NT în comparație cu o comunicare prin rețele Unix, datorită modului de examinare a pachetelor TCP în Windows NT.

Sistemul de operare Windows NT a fost creat astfel încât să primească o atestare de clasă minimum C2 în sistemul de evaluare Orange Book al Departamentului American al Apărării. Atestarea a fost primită pentru un sistem de sine stătător, fără unitate de dischetă și fără conexiune de rețea. Cu toate acestea Microsoft a creat un model de securitate pentru Windows NT extensibil, programele pot extinde cu ușurință modelele pentru a include noi facilități de

securitate, totodată asigurând și un mediu server de rețea comercial de mare siguranță. Aspectul cel mai important al evaluării modelului de securitate de clasă C2 îl reprezintă regulile de bază stabilite de acesta pentru accesul la obiectele de sistem. Se poate da ca exemplu suportul Kerberos pe care modelul de securitate Windows NT 4.0 nu-l includea, în timp ce modelul de securitate Windows NT 5.0 îl conține. Acest protocol a fost adăugat la lista de protocoale de securitate acceptate de NT în loc de a rescrie întregul model de securitate pentru a fi inclus și suportul Kerberos.

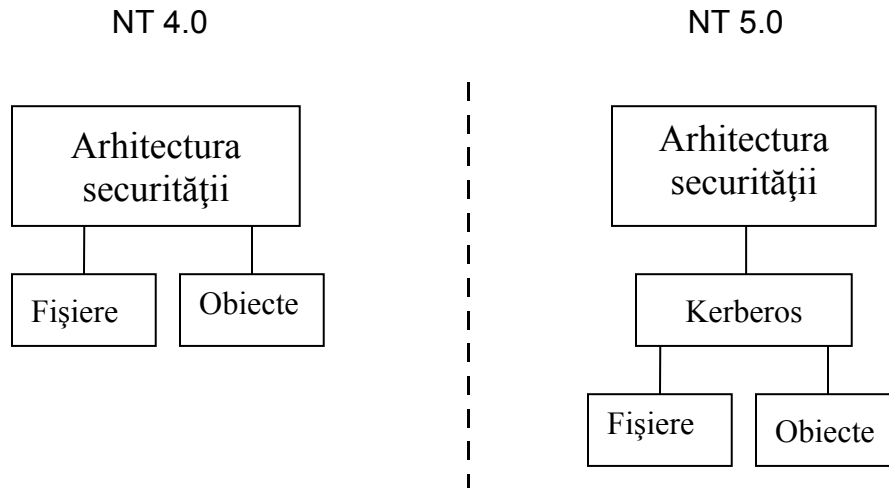

Figura 1 - Spre deosebire de modelul de securitate Windows NT 4.0, modelul de securitate Windows NT 5.0 include protocolul Kerberos

Fiecare obiect Windows NT își are propriile atribute de securitate (descriptori de securitate) care controlează accesul utilizatorului la obiectul respectiv. Descriptorul de securitate este format pe de-o parte dintr-o listă de control al accesului (ACL), impusă de modelul C2, ce conține informații care specifică utilizatorii și grupurile care au acces la obiect și nivelul de acces al acestora, și pe de altă parte informații referitoare la obiectul în sine. Grupurile sunt utilizatori asociați, în general, printr-o grupare socială sau departamentală. Windows NT instalează mai multe grupuri prestabilite (Everyone, Power Users și

Administrators) și acceptă nivele sau tipuri de acces pentru fiecare (grupul Everyone poate avea numai acces de citire la un obiect în timp ce grupul Power Users poate avea acces de citire, scriere, copiere și ștergere la un obiect).

Lista de control al accesului este formată din două componente: lista de control al accesului discreționar care controlează utilizatorii care au acces la un anumit obiect (suferă cele mai frecvente modificări) și lista de control al accesului la sistem care controlează obiectele și serviciile de sistem care au acces la un anumit obiect.

Informații despre obiect	Lista de control al accesului (ACL)	
Nume Locație Dimensiune	Lista de control al accesului discreționar	Lista de control al accesului la sistem (SACL)

Figura 2 - Structura unui descriptor de securitate

Când un utilizator sau un serviciu creează un obiect, Windows NT creează întotdeauna un descriptor de securitate pentru acest obiect. În cazul în care utilizatorul sau serviciul nu își atașează propriile atribute de securitate la fișierul respectiv, Windows NT creează o listă de control al accesului discreționar fără intrări (Windows NT creează obiectul fără permisiuni explicite și nimeni nu are acces la el). Permișiunea de a accesa un obiect o au doar utilizatorii și

grupurile specificate în lista de control al accesului discreționar, după ce sistemul a adăugat la obiect permisiuni specifice.

Sistemul de securitate Windows NT are patru componente principale.

Local Security Authority (Autoritatea de securitate locală sau subsistem de securitate) este componenta centrală a securității și se ocupă cu securitatea locală, autentificarea utilizatorilor, generarea și jurnalizarea mesajelor de verificare (audit).

Security Account Manager (Managerul de securitate a conturilor) gestionează conturile utilizator și de grup și pune la dispoziția autorității de securitate locală servicii de autentificare.

Security Reference Monitor (Monitorul de referință a securității) validează accesul și verifică (auditing) pentru autoritatea de securitate locală, permite sau refuză utilizatorului accesul la fișier în funcție de conturile acestuia și generează mesaje de verificare în funcție de decizia luată. Monitorul de referință a securității are o copie de validare a accesului asigurând astfel o protecție uniformă a resurselor sistemului.

User Interface (Interfața utilizatorului) reprezintă ceea ce vede utilizatorul la sfârșit și execută majoritatea operațiunilor de natură administrativă .

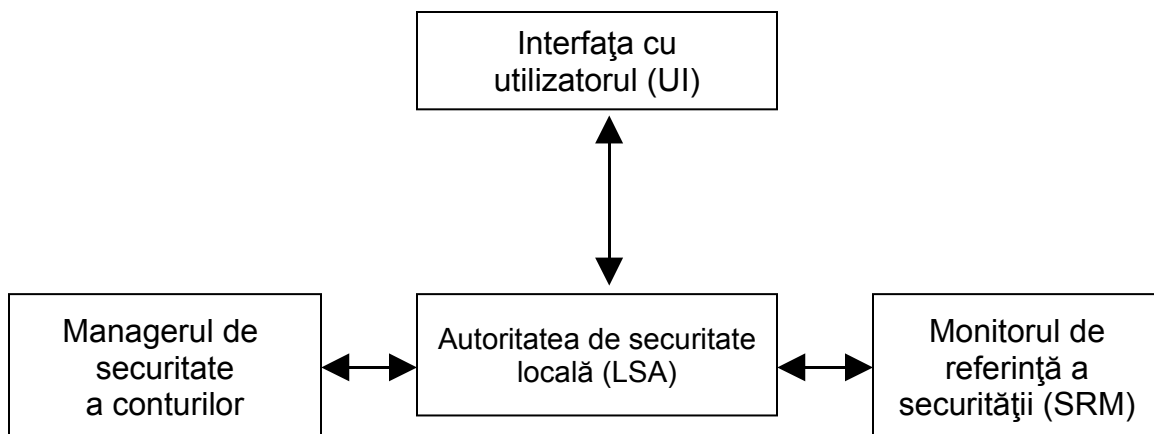

Figura 3 - Natura interactivă a modelului de securitate Windows NT

Fiecare utilizator sau grup trebuie să aibă în mod specific permisiune de acces la un obiect pentru ca sistemul de operare să-i permită accesul la obiectul respectiv. Un sistem Windows NT implementat fără greșeală face mai dificilă spargerea acestuia, însă acest model de securitate nu este unul perfect având puncte slabe indiferent dacă este instalat cât mai bine posibil.

Modul de autentificare a utilizatorilor de către SAM

Windows NT permite accesul unui utilizator dacă recunoaște numele de cont și parola acestuia și creează un obiect jeton (token) care reprezintă utilizatorul în fața sistemului de operare.

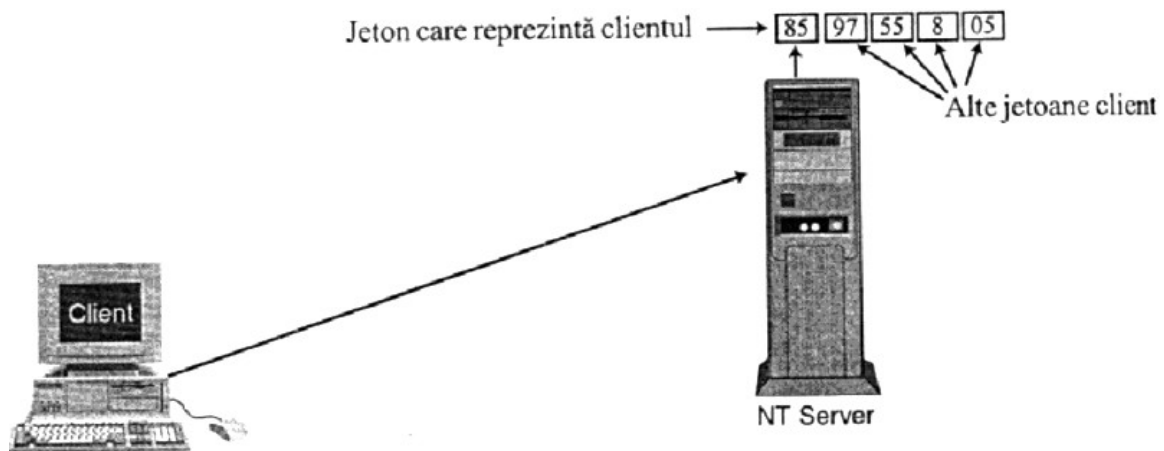

Figura 4 - Sistemul de operare creează un jeton pentru a reprezenta utilizatorul

Când utilizatorul rulează un program sistemul de operare creează o asocierie între procesul (sau firul) programului și jetonul acestuia (combinația jeton-proces se numește subiect) .

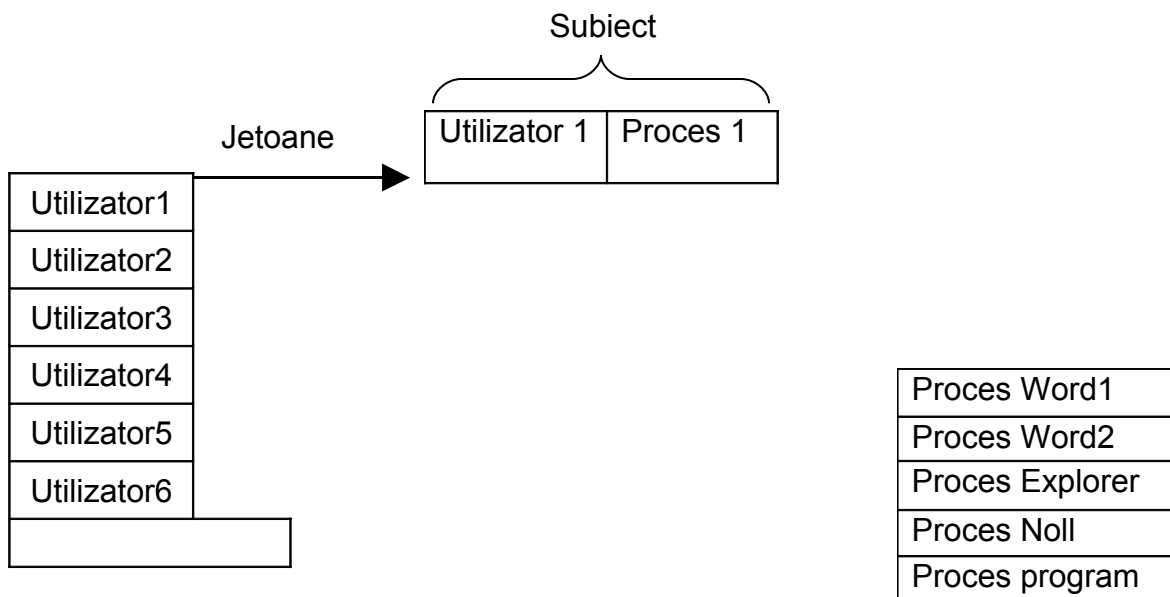

Figura 5 - Sistemul de operare creează un subiect dintr-un proces și jetonul unui utilizator

Când subiectele accesează obiecte (fișiere sau directoare) Windows NT permite sau nu accesul subiectului la obiect după ce verifică jetonul subiectului în lista de control al accesului și poate afișa un mesaj de verificare (audit) dacă serverul este astfel configurat.

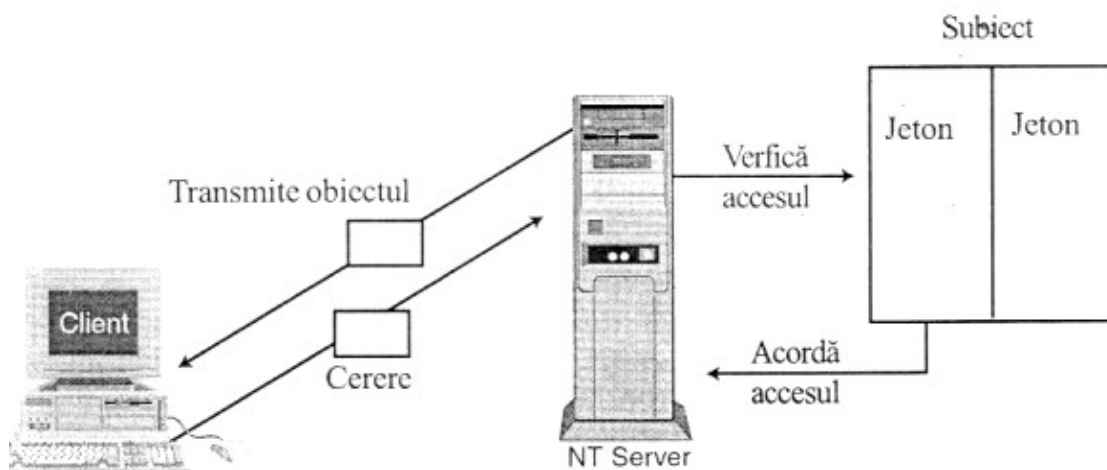

Figura 6 - Sistemul de operare citește jetonul subiectului înainte de a-i acorda acces la obiect

Securizarea grupului administrators

În cazul în care un hacker care a încercat să ajungă la un calculator cu un cont de administrator pentru a avea acces la întregul server sau domeniu și nu a reușit, conturile fiind suficient de bine asigurate, va încerca să intre în sistem cu un cont de nivel mai redus și să-și acorde statutul de membru al grupului Administrator (atac progresiv de securitate – security step-up attack) .

Una dintre cele mai bune modalități de protecție împotriva unui atac progresiv este de a elimina sau modifica drepturile grupului Administrators și de a se crea un nou grup cu drepturi de acces complete astfel încât hackerul să nu știe care este grupul ale cărui drepturi vrea să le obțină .

Modalitatea de stocare a parolelor în Windows NT

Pentru verificarea identităților utilizatorilor ce accesează sistemul, fiecare sistem de operare utilizează o bază de date cu parole de anumit tip. Pentru sistemul de operare Windows NT această bază se află la adresa "\winnt\system32\config\sam" din serverul Windows NT. La această locație sunt de fapt memorate valorile hash unisens ale parolelor utilizatorilor.

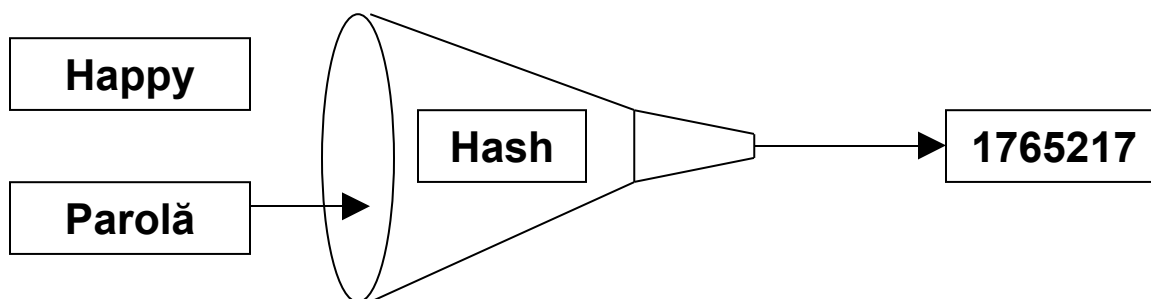

Figura 7 - Sistemul de operare convertește o parolă într-o valoare hash

O funcție hash unisens are rolul de a reduce la o formă unică datele de intrare procesate. În Windows NT parola text este convertită într-o serie de octeți și apoi convertită într-o valoare hash unisens prin algoritmul MD4 (Message Digest-4).

La încercarea utilizatorului de a accesa serverul, acesta se comportă asemenea sistemului de operare, trecând parola prin funcția hash unisens MD4. Ulterior, serverul compară valoarea hash unisens a parolei primită de la stația de lucru cu valoarea hash din baza de date cu parole. În caz de răspuns afirmativ, utilizatorul este acceptat în rețea.

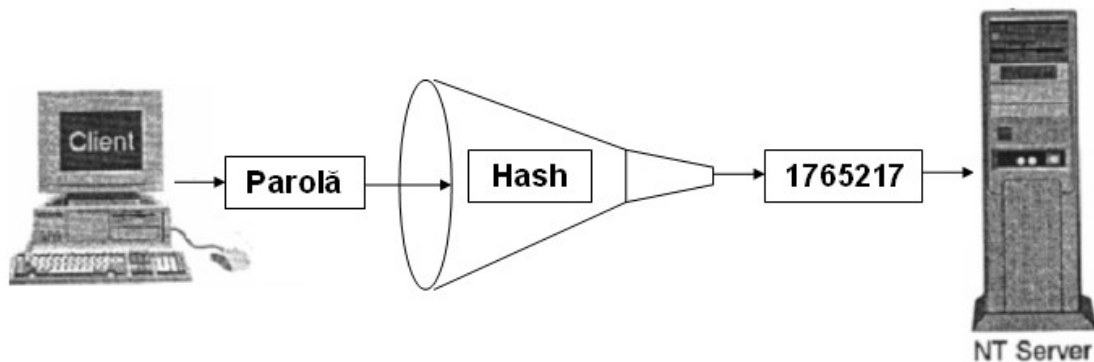
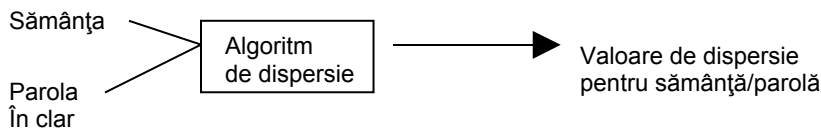

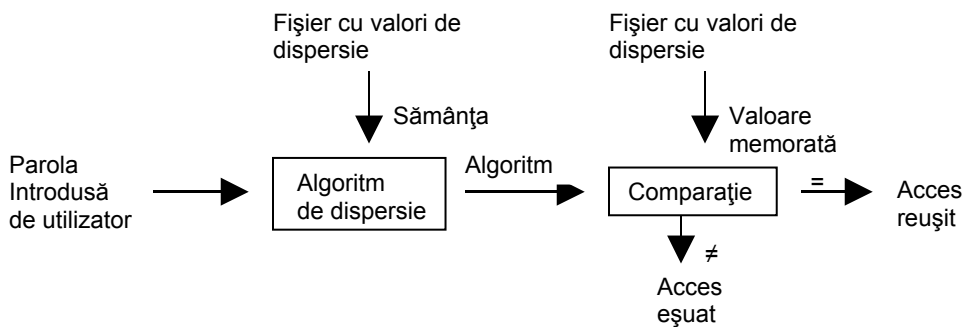
Figura 8 - Sistemul de conversie și transmisie a parolelor folosit de Windows NT

O cale de pătrundere în sistem ce trebuie protejată este procesul de autentificare al utilizatorilor. Sistemul Linux folosește două sisteme de autentificare a parolelor utilizatorilor: DES (Data Encryption Standard) și MD5 (Message Digest Algorithm, versiunea 5). Parolele criptate cu algoritmul MD5 sunt mai lungi decât cele criptate cu algoritmul DES și încep cu secvența \$1\$. Orice parolă care nu începe cu secvența \$1\$ este de tip DES. Algoritmul DES poate lucra cu parole MD5, dar algoritmul MD5 nu poate lucra cu parole DES.

În sistemele Linux parolele sunt codificate într-un mod ce nu permite decriptarea. Atunci când un utilizator își schimbă parola, șirul introdus de la tastatură și un șir "sămânță" generat de sistem sunt trimise unui algoritm DES modificat sau unui algoritm MD5 pentru a se genera o valoare de dispersie. Algoritmul DES produce o valoare de dispersie de 13 caractere, primele două fiind sămânța iar celelalte 11 reprezentând parola codificată, iar algoritmul MD5 creează un cod de 32 de caractere care începe întotdeauna cu secvența \$1\$. La autentificare, parola introdusă de utilizator și valoarea sămânță determinată sunt trimise algoritmului DES generându-se o valoare de dispersie. La algoritmul MD5 primele două caractere ale codului sunt \$1 urmate de sămânță, caracterul \$ și parola codificată. Codul generat se compară cu valoarea de dispersie memorată și dacă cele două valori coincid atunci parola introdusă este corectă.

Crearea unei parole

Accesul în sistem

Figura 9 - Modul de realizare a dispersiei parolelor de către sistemul Linux

Slăbiciunea acestui sistem de autentificare este dată de necesitatea ca parolele memorate să poată fi citite de toate programele care au nevoie de ele. Chiar dacă codurile memorate nu pot fi decriptate ele pot fi comparate cu o listă de valori generată pentru a se detecta asemănări ce pot fi exploatare ulterior. Spărgătorii de parole codifică un dicționar de cuvinte și parole uzuale folosind toate cele 4096 de combinații de sămânță, compară valorile generate cu valorile de dispersie memorate. Orice potrivire a codurilor determină aflarea unei parole cu care se accesează contul unui utilizator al sistemului. Pentru a se elimina această vulnerabilitate se folosește o tactică de ascundere a parolelor. Valorile de dispersie memorate sunt transferate într-un fișier ce poate fi citit și scris doar de superutilizator. În acest mod se împiedică accesul utilizatorilor la valorile memorate și se pot efectua anumite operații asupra parolelor. Se pot obliga utilizatorii să-și schimbe parola la un anumit interval, se poate interzice schimbarea parolelor într-un anumit interval sau se pot dezactiva conturile neaccesate într-o anumită perioadă de timp. Aceste operații pot fi determinate și efectuate pentru fiecare utilizator în parte.

S-a ajuns în timp la concluzia că identitatea utilizatorilor nu poate fi cunoscută doar pe baza parolei introduse la intrarea în sistem. Astfel, utilizatorii nu trebuie să aibă acces la toate resursele sistemului doar prin simpla autentificare la intrarea în sistem. Linux folosește un sistem de autentificare cu module PAM. PAM este un sistem de module de biblioteci care permit administratorului de sistem să configureze un sistem de autentificare pentru fiecare aplicație individuală. PAM conține patru module care realizează următoarele operații: autentificarea utilizatorilor, gestiunea conturilor, gestiunea parolelor și gestiunea sesiunilor de lucru. Pentru a putea lucra cu PAM, aplicațiile sunt realizate pentru a nu depinde de nici un sistem de autentificare. Administratorul sistemului poate schimba schema de autentificare a unei aplicații compatibile PAM fără a rescrie codul aplicației, ci modificând doar fișierul de configurare PAM care poate fi specific aplicației sau global, folosit pentru toate aplicațiile din sistem. Dacă modulele din fișierul de configurare PAM nu pot

realiza schema de autentificare dorită se pot scrie module noi care sunt apoi inserate în schemă.

Grupurile de domeniu prestabilite pentru Windows NT

La instalarea serverului Windows NT sistemul de operare creează automat șase grupuri prestabilite.

Administrators au dreptul de acces complet la orice fișier sau director atât din server cât și din interiorul domeniului.

Backup Operators pot evita controlul de securitate într-o operație de backup. Drepturile acestora prezintă un risc mare pentru rețea deoarece un hacker poate intra în fișiere off-line prin efectuarea unui backup de rețea.

Guests pot intra în domeniu și vizualiza majoritatea fișierelor, dar nu le pot accesa în alt fel.

Power Users au toate drepturile utilizatorilor, au drepturi extinse față de directoarele date și pot partaja directoarele și imprimantele cu alții.

Replicator poate copia fișiere dintr-o locație în alta, dar nu poate deschide sau modifica fișierele copiate fără drepturi suplimentare de acces.

Users au acces home directory (director inițial propriu) la aplicații și eventual la un director partajat de date.

Grupuri locale prestabilite pentru Windows NT

Administratorii au toate drepturile într-o rețea, însă membrii următoarelor grupuri au unele drepturi suplimentare.

Server Operators pot închide serverul chiar de la distanță, pot reseta ceasul de sistem al serverului și pot efectua operații de backup și restabilire.

Backup Operators pot închide serverul și efectua operații de backup și restabilire .

Account Operators și Print Operators pot închide serverul.

Este necesară securizarea și monitorizarea privilegiilor de acces membrilor acestor grupuri întrucât un hacker poate obține un cont Server

Operator, introduce un virus de tip cal troian în server care se activează după o închidere de la distanță și care poate da hackerului privilegii de administrator.

Permiuniunile prestabilite pentru directoare din Windows NT

La instalarea sistemului Windows NT se creează permiuniunile pentru directoare prestabilite pentru fiecare grup prestabilit după cum urmează.

Server Operators și utilizatorii pot citi și executa fișiere, pot afișa permiuniunile pentru fișiere și pot modifica atributele unor fișiere din directoarele "winnt", "\system 32", "\win32app".

Toți utilizatorii pot lista numele de fișiere din directorul "\system32\config".

Server Operators au drepturi de acces complete (citire, scriere, ștergere, execuție și creare), iar toți utilizatorii au drepturi de citire din directoarele "\system32\drivers" și "\system\repl".

Server Operators și Print Operators au drepturi de acces complete, iar toți utilizatorii au drepturi de citire din directorul "\system32\spool".

Server Operators pot citi și executa fișiere, pot afișa permiuniunile pentru fișiere și pot modifica anumite atribute de fișiere, iar Replicator au drepturi de citire din fișierul "\system32\repl\export".

Server Operators și Replicator pot citi și executa fișiere, pot afișa permiuniunile pentru acestea și pot modifica atributele unor fișiere, iar utilizatorii au drepturi de citire din directorul "\system32\repl\import".

Account Operators pot citi, scrie, șterge și executa fișiere, iar utilizatorii pot lista numele de fișiere din directorul "\users".

Toți utilizatorii pot citi, scrie și executa fișiere din directorul "\users\default".

Fișierele din Linux pot fi securizate prin asocierea unui șir de permiuniuni ce determină tipul accesului pentru proprietarul fișierului, membrii grupului de care aparține fișierul și ceilalți utilizatori ai sistemului. Tipurile de acces la fișiere ce pot fi acordate sunt citire, scriere și execuție. La stabilirea nivelului de acces pentru un fișier trebuie să se ia în considerație utilitatea fișierului. Astfel, pentru ca un utilizator să poată vizualiza un fișier ce se găsește într-un anumit director trebuie

ca utilizatorul sau grupul din care face parte să aibă dreptul de citire al fișierului activat și directorul să permită de asemenea accesul la fișier. Șirurile de permisiuni asociate fișierelor sunt o metodă bună de protecție a informației din sistem, însă intrușii nu trebuie lăsați să ajungă atât de departe.

Windows NT acceptă protocoale de securitate multiple

Microsoft a creat un răspuns cu privire la problemele de securitate ridicate de protocoale. Ea se numește Security Service Provider Interface – SSPI și asigură o modalitate standard de acces la serviciile de securitate distribuite. Microsoft a conceput această interfață pentru Windows NT. Furnizorii de servicii de securitate – SSP implementează protocoale de securitate în interfața furnizor de servicii de securitate – SSPI. Firme terțe au început crearea de SSP-uri suplimentare care se vor include în Windows NT. În esență, protocoalele comunică cu SSP-urile, care la rândul lor comunică cu SSPI, iar acestea comunică cu API-urile pentru a implementa cererea de protocol.

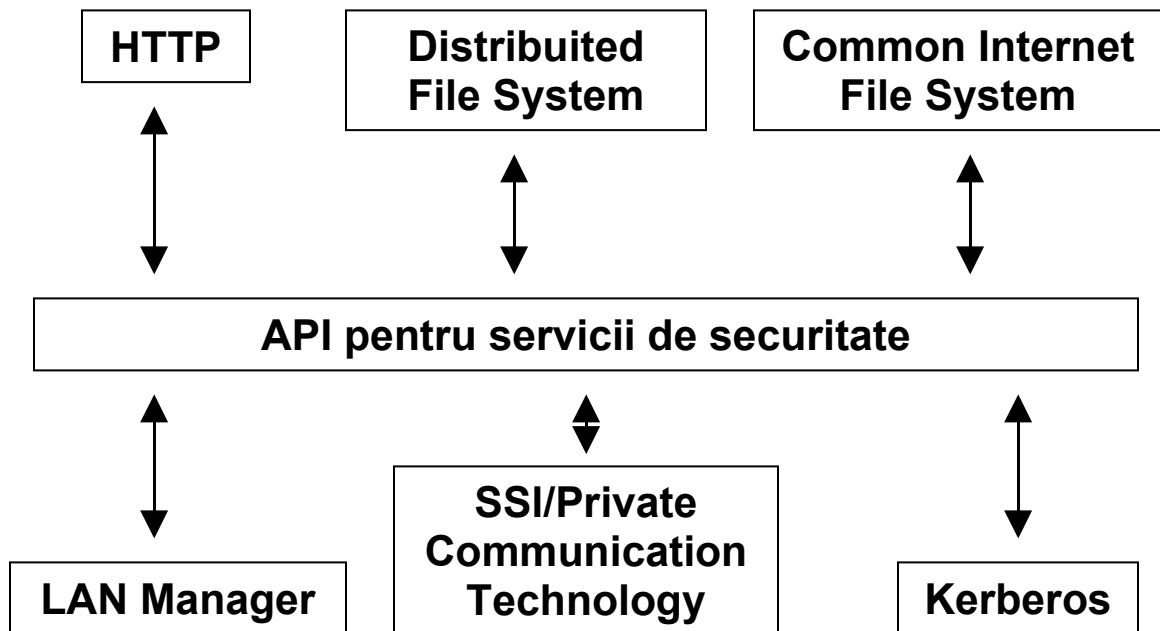

Figura 10 - Modelul Security Service Provider Interface

Despre serviciile protocolului Secure Message Block

Controlul accesului la rețea și al accesului de la distanță la serviciile serverului se face de către Windows NT cu ajutorul protocolului Secure Message Block (SMB – bloc de mesaje sigure). Utilizatorilor li se permite accesul de la distanță la directoarele partajate, la Registry și la alte servicii sistem. Windows NT controlează accesul folosind nume de utilizatori și parole. Totuși, un hacker poate încerca să ghicească nume de utilizatori și parole folosind atacuri prin forță brută sau prin dicționar. Pentru a diminua efectele acestor atacuri, utilizatorilor li se cere crearea de parole de minimum opt caractere, iar cel puțin unul dintre acestea să fie un număr sau simbol. Există de asemenea încă un element de securitate, utilizatorul având un număr limită de login-uri ratate, depășirea acestuia ducând la blocarea pentru minimum 24 de ore a contului acestuia.

Un cont *Administrator* nu va avea număr limită de login-uri ratate deoarece sunt posibile atacuri prin refuzul serviciului (prin care erorile repetate de login dezactivează toate conturile din calculator). Astfel, parola trebuie să fie lungă și greu de ghicit. Administratorul poate intra în rețea numai din server sau din controllerul de domeniu. Astfel, un hacker trebuie să fie prezent fizic pentru a putea intra în sistem cu drepturi de administrator.

Protecția totală a rețelei împotriva accesului la partajările NETBIOS

Partajarea presupune un fișier, un director sau o resursă partajată. O partajare NetBios este creată de către NT la instalarea sistemului de operare. NT folosește accesul la partajare în mod prestabilit și astfel partajările cu acces complet activat devin frecvente. Partajările pot fi folosite de către un atacator pentru determinarea căderii sistemului, în aceste condiții putându-se opta între eliminarea partajării și stabilirea de permisiuni explicite pentru corectarea permisiunilor excesive.

Securitatea serviciului LAN MANAGER

În cazul în care se dorește conectarea la un server NT, clienții NetBIOS non-NT pot apela la serviciul Windows LAN Manager ce rulează pe Windows NT. Se utilizează mai ales la conectarea calculatoarelor cu sisteme de operare anterioare.

Un discomfort al acestei soluții este o siguranță redusă față de autentificarea normlă NT-NT. Mai mult, din cauza posibilității de creere a unor breșe suplimentare de securitate în rețea de către LAN Manager, cea mai sigură rețea Windows NT este cea care utilizează stația de lucru NT 4.0 atât pe partea de client cât și pe cea de server.

O problemă majoră privind securitatea sistemului o reprezintă protejarea rețelei împotriva accesului neautorizat atunci când este conectată la internet. Există mai multe metode de protecție, dar pentru a maximiza șansele de stopare a intrușilor se folosesc combinații ale acestor metode.

NT și securitatea serverelor FTP

Având în vedere că cel puțin un server dintr-o instalație de rețea Windows NT se va conecta la internet, securitatea din acest punct de vedere este extrem de importantă. Un server FTP inclus în Windows NT are numeroase probleme. Semnificativ mai sigur este serverul FTP Internet Information Server și se recomandă utilizarea acestuia în dauna unui server standard inclus în Windows NT. Faptul că nu jurnalizează în mod prestabilit accesul la rețea definește unul din cele mai mari dezavantaje ale unui server standard FTP.

Securitatea Windows NT Remote Access Services (RAS)

În cadrul serviciilor de asigurare a accesului la distanță – RAS, Microsoft Remote Access Services este printre cele mai des folosite deoarece gestionează login-urile utilizatorilor de la distanță la rețeaua NT, inclusiv login-urile telefonice și prin internet. Pentru conectarea la rețea a utilizatorilor de la o locație ce nu

este fizic conectată la rețea, RAS colaborează cu autoritatea locală de securitate, cu managerul de securitate a conturilor și cu monitorul de referință a securității.

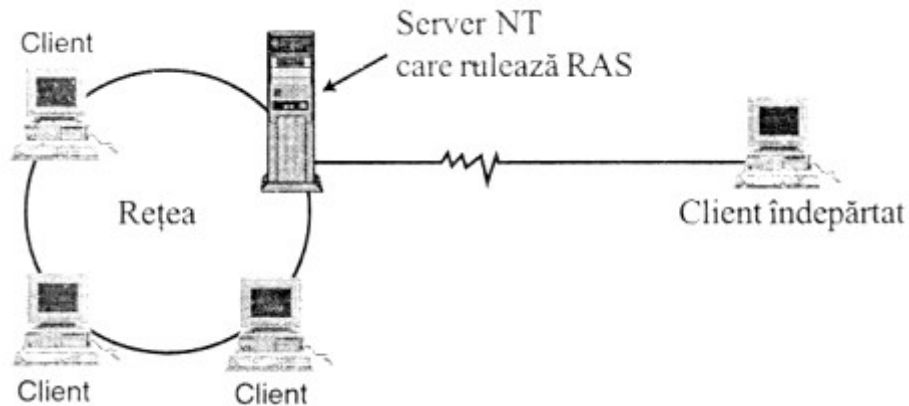

Figura 11 - Utilizatorul se conectează la un server care rulează Remote Access Services

În cazul unei conectări la un server prin RAS, calculatorul aflat la distanță, utilizând funcția hash MD4, trece parola de login și o trimite împreună cu numele utilizatorului la serverul NT. Acesta compară valoarea hash cu valorile din baza de date cu parole, RAS criptând însă numai parola.

Sistemul RAS este un sistem dintr-un domeniu extins, iar aceasta duce la compromiterea calculatoarelor RAS în cazul accesului unui hacker la nivel de rețea. Probleme semnificative de securitate apar în cazul unui server simplu WEB sau FTP, utilizatorii cu drepturi de acces credibile putând citi și scrie fișiere din sistemul RAS.

Pentru a îmbunătăți securitatea unui astfel de sistem există mai multe etape:

1. pentru blocarea accesului între serverul RAS și calculatoarele din interiorul parafocului pe o parte a subrețelei se va utiliza un ruter de ecranare. Pe cealaltă parte a subrețelei se va instala un alt ruter de ecranare pentru blocarea anumitor activități (ex. FTP);

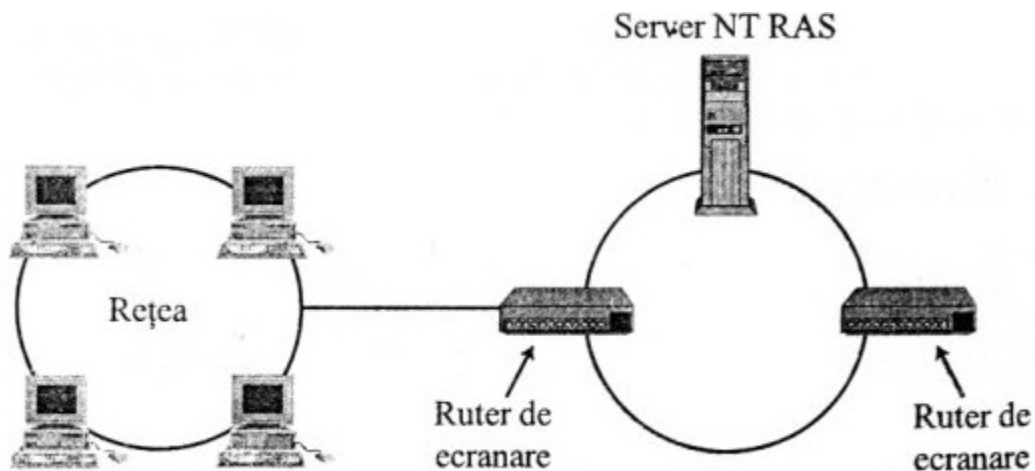

Figura 12 - Un parașoc cu subrețea ecranată care include serverul RAS

2. opțiunea de verificare pentru Remote Access Services trebuie activată. Pentru aceasta se accesează Start-Programs-Administrative Tools-User Manager for Domains-Policies-Audit și astfel se activează serviciile de verificare normale pentru Windows NT. Odată activate aceste servicii, se editează Windows Registry pentru activarea serviciilor de verificare RAS. Se rulează programul "regedit" și se setează următoarea valoare de cheie la 1:

HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Services\RasMan\Parameters\Logging

Urmează închiderea serviciului RAS și reîncărcarea serverului.

3. se semnează obligatoriu fiecare pachet trimis serverului de către utilizatorul de la distanță, protejând împotriva simulării pachetelor deoarece o modificare a pachetului de către un hacker va altera semnătura digitală;
4. se activează opțiunea de criptare a sesiunii. Astfel, după un login reușit al unui utilizator, serverul RAS îi va trimite acestuia o cheie de sesiune. Serverul RAS generează pentru fiecare login o nouă cheie, deși folosește criptarea simetrică, ceea ce crează o protecție împotriva tentativelor de reutilizare a cheilor de sesiune. Criptarea RAS în

Windows NT 3.51 și NT 4.0 prezintă o deficiență și anume faptul că serverul transmite cheia de sesiune în clar, fiind astfel posibilă utilizarea ei de către un hacker pentru interceptarea transmisiunii utilizatorului în timpul sesiunii curente;

5. se activează funcțiile de dial-back. Pentru utilizatorii ce accesează un server RAS cu această opțiune activată, login-ul va fi verificat și conexiunea întreruptă. Ulterior, serverul RAS se va reconecta la sistemul utilizatorului aflat la distanță apelând un număr programat anterior al utilizatorului. Astfel se verifică atât locația cât și identitatea utilizatorului;
6. crearea restricției cu privire la intervalul de timp în care accesul la server este permis. Este posibilă utilizarea RAS între anumite intervale orare.

Un instrument care protejează sistemul conectat la internet este firewall-ul. Acesta are scopul de a ține la distanță potențialii intruși și de a nu lăsa utilizatorii locali să iasă în exterior. Dacă pe calculatoarele unei rețele există informații particulare ce trebuie protejate se poate bloca accesul la sistem de pe toate adresele de IP ce nu aparțin rețelei. Accesul poate fi blocat și în sens invers dacă nu se dorește accesarea anumitor situri de pe adresele de IP ale rețelei. Un pachet TCP/IP conține un antet și date. Antetul conține adresa IP a expeditorului, destinatarul și alte informații despre pachet. Astfel, firewall-ul examinează doar antetul pachetului pentru a depista destinația, nu consumă timp pentru a analiza datele expediate.

Există mai multe tipuri de firewall-uri folosite în acest moment. Un model este firewall-ul cu filtrare de pachete care are rolul de a examina pachetele de date și de a le expedia la adresele corespunzătoare.

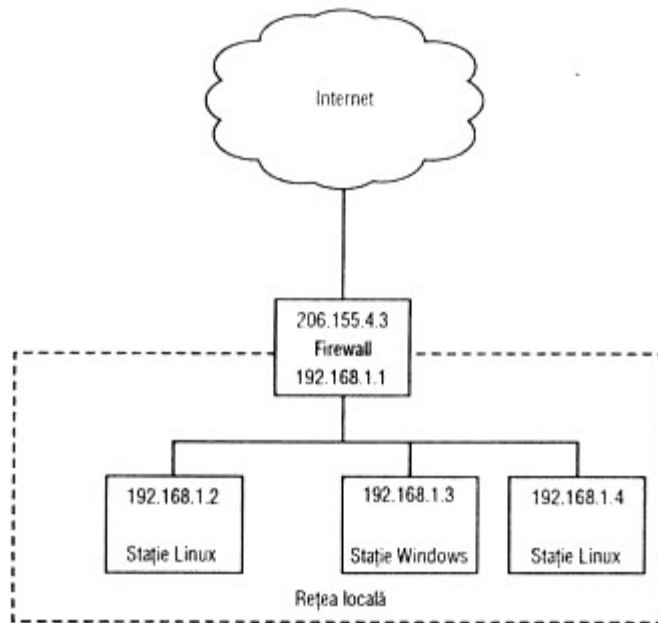

Figura 13 - Configurație simplă de firewall

Firewall-ul este conectat atât la internet cât și la rețeaua locală, astfel având două adrese IP. Pachetele trimise de la stațiile locale la adrese exterioare rețelei și invers sunt analizate de către firewall care stabilește care are dreptul de a fi trimis mai departe. Pentru a putea fi trimis la destinatar, un pachet de date trebuie să îndeplinescă un set de reguli configurat în Linux folosind pachetul IP Chains. Un lanț IP este un set de reguli care trebuie îndeplinite de fiecare pachet pentru a putea trece de firewall. Configurația IP Chains folosește trei tipuri de lanțuri: de intrare, de ieșire și de redistribuire. Lanțul de intrare verifică pachetele primite, cel de ieșire verifică pachetele trimise de sistem, iar pachetele destinate altor hosturi sunt analizate de lanțul de redistribuire. Operarea IP Chains este ilustrată în figura de mai jos.

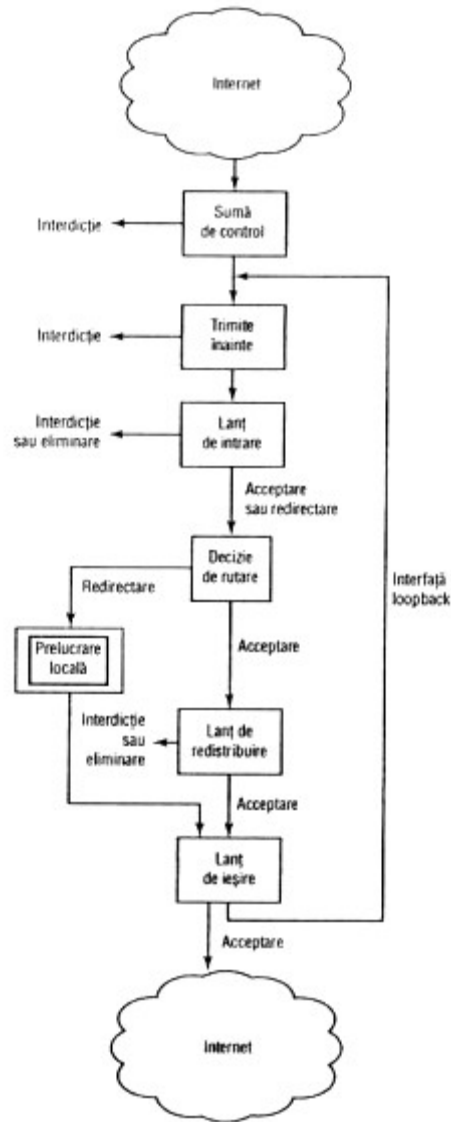

Figura 14 - Operarea IP Chains

Pachetul primit de sistem este trecut printr-un filtru care verifică suma de control. Dacă suma de control este corectă atunci pachetul este trimis unui modul care verifică dacă are un format corect. Dacă acest test este trecut pachetul ajunge în lanțul de intrare unde poate fi acceptat și trimis lanțului de redistribuire, interzis și distrus fără a se genera nici o eroare, respins și returnat expeditorului cu un cod de eroare, sau trimis mai departe unui lanț creat de utilizator pentru a fi prelucrat. În lanțul de distribuire pachetul poate fi interzis,

eliminat sau trimis lanțului de ieșire. În lanțul de ieșire pachetul este verificat și poate fi interzis, eliminat sau trimis către o destinație din internet. În lanțul de ieșire mai pot intra pachete prelucrate local ce au ca destinație o adresă locală. Acestea se întorc în lanțul de intrare prin interfața loopback.

În timp ce firewall-ul cu filtrare de pachete funcționează la nivel de rețea, serverele proxy lucrează la nivel de aplicație. Firewall-ul cu filtrare de pachete cunoaște doar adresa IP de la care s-a trimis pachetul, în vreme ce serverul Proxy primește informații direct de la aplicația care a fost configurată pentru a comunica prin portul respectiv. Serverul Proxy poate fi situat pe o mașină aflată în interiorul unui firewall (figura 14) sau pe o altă mașină care nu este protejată de un firewall și este conectată direct la internet și la rețeaua locală. Dacă serverul Proxy nu este configurat cu un firewall atunci se pot controla doar resursele disponibile utilizatorilor rețelei locale, traficul de intrare nefiind filtrat.

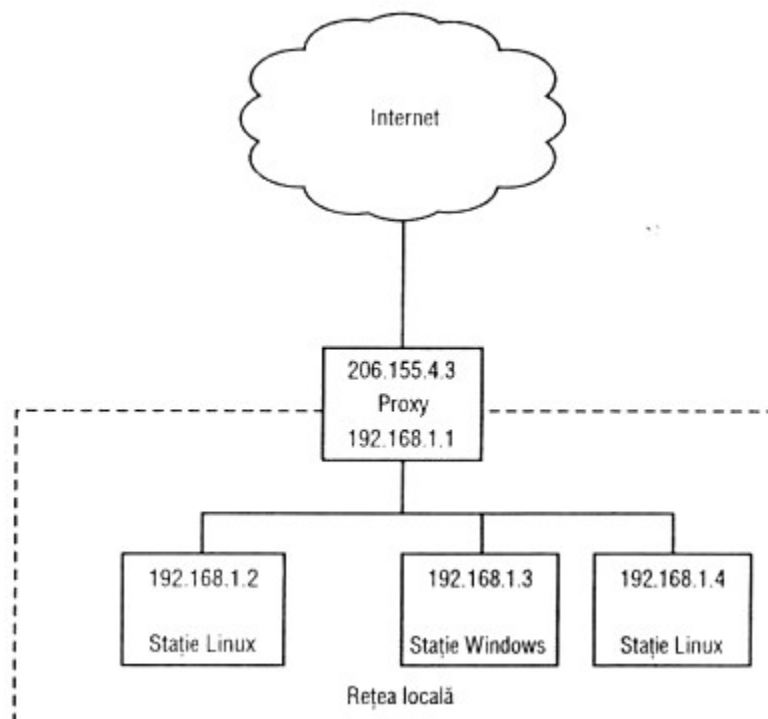

Figura 14 - Configurație proxy/firewall

În cazul configurației cu un firewall, serverul Proxy primește cererile web ale clienților din interiorul firewall-ului și le compară cu lista siturilor interzise. Dacă pagina cerută nu se află pe această listă, atunci ea este trimisă utilizatorului. Dacă pagina se găsește în listă, pe calculatorul de pe care s-a trimis cererea se afișează un mesaj care specifică faptul că URL-ul respectiv nu este disponibil sau este scris greșit. Un server proxy utilizează mai multe resurse decât un firewall cu filtrare deoarece creează un proces nou pentru fiecare utilizator ce se conectează prin intermediul său.

O altă metodă de a asigura protecția sistemului Linux este utilizarea demonului "inetd". "Inetd" are alocate anumite porturi și lansează doar serviciile asociate porturilor care au solicitări. Această metodă elimină necesitatea ca fiecare proces să aibă propriul demon care să verifice porturile disponibile, în acest fel micșorându-se numărul de porturi deschise prin care spărgătorii pot intra în sistem. Prin utilizarea demonului "inetd" se previne scăderea performanțelor sistemului cauzată de execuția simultană a demonilor mai multor servicii.

Există mai multe metode de a intra neautorizat într-un sistem, depinde de dorința intrușilor de a fi sau nu observați. Detectarea intrușilor se poate face destul de ușor în unele cazuri cu ajutorul fișierului "/var/log/secure" din sistemele Red Hat Linux. În acest fișier se stochează toate încercările de accesare a sistemului împreună cu informații care arată dacă încercările au avut sau nu succes. Astfel, existența mai multor încercări consecutive nereușite de la același host sau de la aceeași adresă de IP indică faptul că o persoană neautorizată a încercat să acceseze sistemul. Încercările nereușite de intrare în Telnet sau FTP se observă ușor în fișier. Conținutul fișierului "/var/log/secure" poate fi șters de către spărgători astfel încât să nu se observe tentativele de accesare neautorizată a sistemului, dar administratorii de sistem își pot da seama de această faptă prin observarea zonelor albe din cadrul fișierului.

Detectarea tentativelor de accesare neautorizată a sistemului este o operație repetitivă greu de efectuat deoarece necesită timp. Aceste încercări se pot întâmpla oricând și este greu să fii mereu atent și să le urmărești. În scopul de a ușura și de a eficientiza detectarea tentativelor de accesare neautorizată s-au dezvoltat aplicații care verifică periodic sistemul și care anunță activitatea suspectă și modificările aduse anumitor fișiere.

Tripwire 2.2.1 pentru Linux este o astfel de aplicație care face un inventar inițial al fișierelor din sistem și compară fișierele curente cu acest inventar de fiecare dată când i se solicită. Inventarul trebuie actualizat periodic sau după ce fișierele din sistem au suferit modificări semnificative.

Deception Tool Kit (DTK) este o aplicație ce permite urmărirea intrușilor atunci când aceștia încearcă să intre în sistem. DTK face sistemul să pară vulnerabil după care strânge informații despre toate încercările de exploatare detectate. Dacă se încearcă accesarea unui anumit fișier, DTK trimite spărgătorului un fișier fals care îl va face să piardă timp până își va da seama că fișierul accesat nu este cel real. Pentru a preveni atacurile, sistemele care folosesc DTK emit un anumit semnal pe portul 365. Dacă spărgătorul recepționează acest semnal se va gândi mai bine dacă să încerce să acceseze sistemul sau nu.

Serviciile de securitate distribuite din Windows 2000 au fost create pentru o îmbunătățire a securității rețelei, prin oferirea mai multor opțiuni în ceea ce privește tehnologia de securitate. Ele oferă o metodă de integrare a rețelei în Internet pentru realizarea de operații distribuite în condiții de siguranță și permit de asemenea protejarea datelor aflate într-o rețea LAN sau WAN. Folosirea unei plaje mai largi de protocoale de securitate, a tehnologiei de securitate prin cheie publică și simplificarea administrării au condus la o mărire a flexibilității, oferind mai multe posibilități pentru alegerea tehnologiei de securitate ce va fi utilizată în mediul de operare.

Versiunile anterioare ale programului Windows NT beneficiau de elemente de securitate datorită cărora era considerat de utilizatori care operează cu date din întreaga lume drept un sistem de operare pentru rețele fiabile. Pe parcurs au intervenit numeroase schimbări și evoluții în lumea informaticii, printre cele mai importante numărându-se internetul. Implicațiile și riscurile legate de deschiderea către internet au făcut ca atenția lui Microsoft asupra securității să crească astfel încât utilizatorii să se simtă mai în siguranță lucrând cu Windows 2000 Server în desfășurarea activităților lor pe internet.

S-au introdus îmbunătățiri cum ar fi Active Directory, protocol de autentificare Kerberos, securitatea prin certificate și folosirea cartelelor inteligente ce permit criptografierea. Aceste îmbunătățiri au dus la crearea unui mediu pregătit pentru riscurile legate de securitate ce există pe supermagistrala informatică. Prin apariția rutelor, a parafocurilor, a serverelor de intranet și extranet, securitatea nu se mai rezumă decât la stabilirea permisiunilor corecte pentru accesul la fișierele din server.

Active Directory aduce cu sine un serviciu de directoare mai funcțional și mai bine organizat decât predecesorul său și oferă o mare flexibilitate în configurarea rețelei și în controlul general al securității. În cazurile anterioare serviciul de directoare devenea tot mai dificil pe măsură ce creștea domeniul, iar în cazul mai multor domenii era dificil să se realizeze un sistem de securitate fără a configura relații de încredere complexe. Un alt avantaj îl constituie și faptul că serviciile de securitate distribuite de Windows 2000 folosesc Active Directory ca pe un container pentru informațiile de cont și gestionare în timp ce predecesorul acestuia folosea o porțiune sigură din Registry, performanțele și scalabilitatea fiind afectate în mod serios.

Într-un domeniu Windows NT nu se putea decât să organizezi utilizatorii în grupuri locale sau globale, ceea ce limita posibilitățile de administrare a accesului utilizatorilor la resursele de rețea. Prin spațiul de nume DNS integrat în Active Directory administratorul are posibilitatea să organizeze utilizatorii într-una sau mai multe unități organizatorice. Active Directory asigură prin integrarea perfectă cu protocolul LDAP un mecanism pentru o mai mare interoperabilitate cu alte

servicii directe. Prin introducerea acestuia, complexitatea indusă de necesitatea gestionării numeroșelor relații de încredere între domenii a dispărut. Încrederea tranzitivă între domenii simplifică gestionarea conturilor de încredere interdomenii. Prin stabilirea unei relații de încredere biunivoce cu domeniul părinte din arborele domeniului toate domeniile pot avea în mod implicit încredere în celelalte domenii din arbore, această relație reducând numărul de relații univoce care trebuiau stabilite.

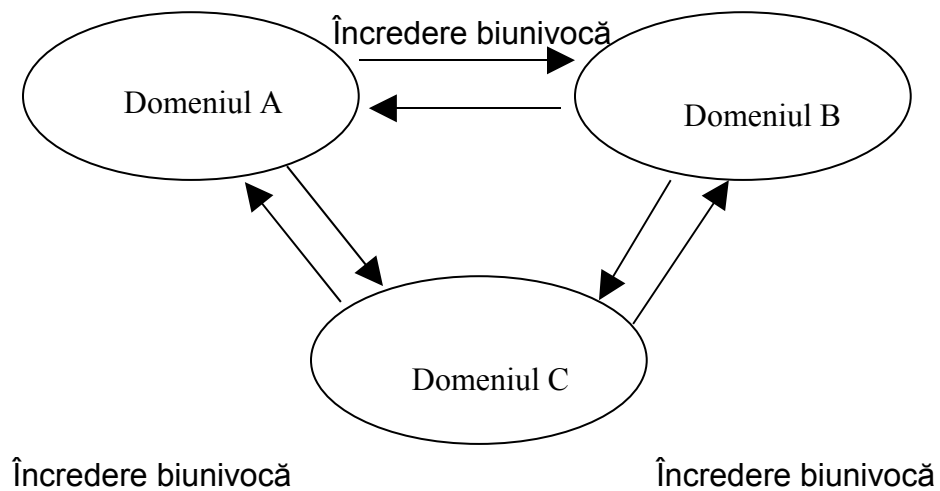
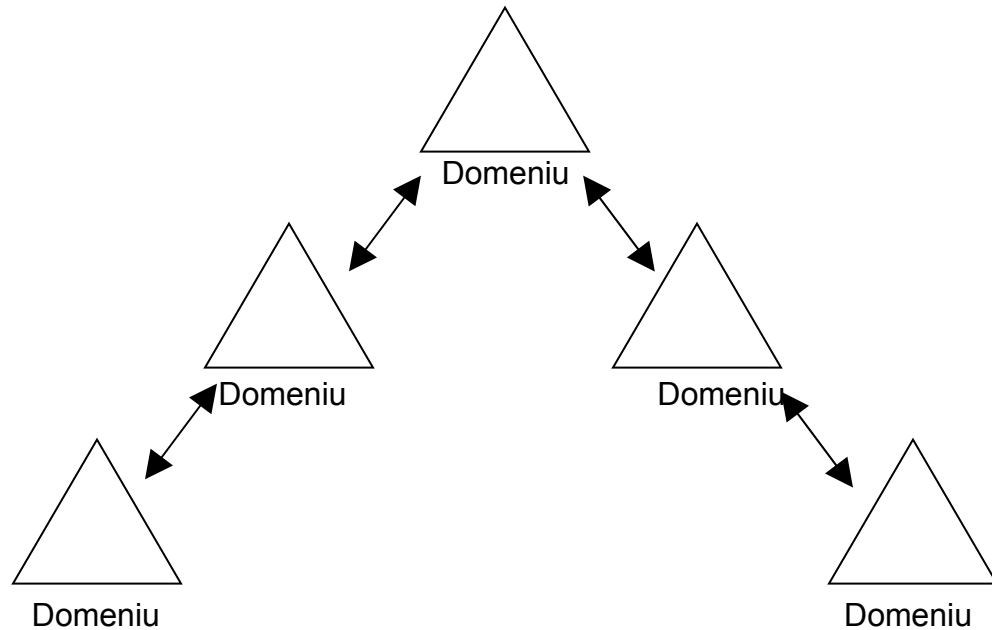

Figura 15 - Relație de încredere între mai multe domenii din serviciile de directoare ale mediului NT

*Figura 16 - Relații de încredere între domenii în Active Directory
(numar mai mic de relații univoce)*

Arhitectura sistemului de securitate a obiectelor din Active Directory face posibilă delegarea controlului specific pentru accesul la obiectele din Active Directory și este determinată de descriptorii sistemului de securitate din Windows 2000. Fiecare descriptor are o listă ACL care acordă sau refuză anumite drepturi de acces pentru utilizatori și obiecte. Acestea pot fi definite la trei niveluri specifice:

- acordarea drepturilor de acces pentru toate proprietățile obiectului;
- acordarea drepturilor de acces pentru un grup de proprietăți ale obiectului;
- acordarea drepturilor de acces la o anumită proprietate a obiectului.

Administratorul de rețea trebuie să stabilească o politică de securitate ce va determina modul în care utilizatorii vor putea intra în rețea și tipul de acces al acestora. Această politică va fi determinată în mare măsură de posibilitățile sistemului de operare. La introducerea ei trebuie avuți în vedere mai mulți factori:

- securitatea datelor: rețeaua trebuie protejată astfel încât clienții să nu poată modifica datele din rețea, în mod voit sau nu; nivelul de securitate pentru date va afecta și configurația sistemului de operare realizată;
- amabilitatea față de clienți: trebuie creată o politică prin care utilizatorul să poată respecta regulile;
- interoperabilitate: modelul de securitate ales trebuie să ia în considerare integrarea și interoperabilitatea cu alte sisteme; în diferite medii de rețea la nivel de organizație trebuie să fie asigurat utilizatorilor accesul la diferite platforme, de la UNIX la NetWare;
- probleme legate de accesul la distanță: trebuie permis accesul de la distanță dar fără deschiderea unor uși atât de mult încât să poată intra și persoane nepoftite;
- găsirea unor buni administratori.

Pentru o compatibilitate cu alte sisteme de operare diferite și pentru o flexibilitate a suprafeței de lucru, Windows 2000 recunoaște o serie de protocoale diferite:

1. protocolul de funcționare Kerberos:
 - a permis mărirea numărului de elemente de securitate ale mediului Windows 2000 și delegarea autentificării pentru aplicațiile client-server multietajate;
 - realizarea autentificării este îmbunătățită, permite autentificarea utilizatorilor în domenii aflate la orice nivel în arborele de domeniu prin relațiile de încredere tranzitive;
 - permite mediului Windows 2000 să se integreze fără probleme într-o rețea de firmă în care sunt folosite platforme diferite;
 - este un protocol de autentificare standardizat și se bazează pe o tehnică numită "secrete comune";

- principiul este urmatorul: secretul (parola) este cunoscut numai de client și de server și pe lângă aceasta se mai folosește și codificarea cheie secretă; clientul și severul trebuie să poată folosi împreună o cheie de codificare care este furnizată de centrele pentru distribuirea de chei (KDC – Key Distribution Center); aceasta este folosită pentru obținerea unor tichete pentru obținerea de tichete (TGT – Ticket Granting Tickets); TGT-urile, centrul KDC și sectorul din care face parte KDC sunt elemente ale procesului de autentificare prin protocolul Kerberos;

Când se folosește un protocol Kerberos clientul trebuie să facă următorii pași:

- autentificarea inițială a clientului se face în KDC;
- se solicită centrului KDC un tichet de sesiune pentru autentificarea în serverul de destinație;
- tichetul este prezentat serverului de destinație în momentul configurării conexiunii de către client;
- serverul de destinație verifică tichetul eliberat de centrul KDC.

2. protocolul de autentificare Windows NT LAN Manager (NTLM): se folosește atunci când un server sau un client Windows 2000 trebuie să comunice cu un sistem Window NT pentru a realiza o autentificare; oferă o metodă sigură de autentificare în domeniul Windows NT din cadrul rețelelor locale (LAN) și în rețelele de mare suprafață (WAN); în procesul de autentificare au existat și puncte slabe precum:

- autentificarea ineficientă în servere (serverul de aplicații trebuie să se conecteze la un controller de domeniu pentru autentificarea fiecărui client);
- lipsa autentificării tranzitive de domeniu (când se lucra cu mai multe domenii administratorii de rețea erau obligați să creeze și

o rețea complexă de relații de încredere explicite; acestea erau necesare deoarece un utilizator nu putea fi autentificat între domenii);

- integrarea reală la nivel de rețea (NTLM nu este un protocol de autentificare general acceptat; acest fapt limitează posibilitatea de integrare în alte sisteme de operare care sunt folosite în cadrul unei rețele de organizație);
- imposibilitatea delegării autentificării;
- autentificarea reciprocă (numai serverul poate verifica identitatea clientului, nu și invers).

Aceste slăbiciuni fac ca serverul să fie vulnerabil într-un mediu deschis, cum sunt cele folosite în prezent.

3. protocoale cu cheie publică: asigură confidențialitatea și siguranța în Internet; conexiunea prin SSL (Secure Socket Layer) realizată între browser și serverul Web folosește certificate cu cheie publică pentru autentificarea clientului și serverului;
4. autentificarea prin parolă distribuită (DPA) e folosită ca protocol de autentificare secret partajat pentru accesul la serviciile firmelor care oferă Internet.

Protocoalele de autentificare Kerberos și NTML sunt două protocoale pentru autentificarea în rețea pe care le recunoaște Windows 2000, acestea variînd în funcție de programul client utilizat.

Protocolul de autentificare folosit între client și server

Sistem de operare	Windows 2000 Server	Windows NT Server
Windows 2000 Professional / Server	Protocolul Kerberos	NTLM
Windows NT Workstation / Server	NTLM	NTLM
Windows 98	NTLM	NTLM
Windows 95	NTLM	NTLM
Windows 3.11	NTLM	NTLM

Se observă că protocolul Kerberos este folosit doar pentru autentificarea unui client Windows 2000 de către un server Windows 2000. Acesta este un protocol sigur și solid, general acceptat în domeniu, care oferă o metodă mai sigură și mai bună prin care utilizatorii pot obține accesul la resursele din rețea.